

ANNA UN ALEKSIS ĶER BANKNOŠU VILTOTĀJUS

Anna un Aleksis ir klasesbiedri un labākie draugi. Viņi vienmēr iekļūst elpu aizraujošās situācijās. Tā notiek arī šodien.

Anna: "Aleksi, pagaidi! Paskaties! Man liekas, ka Filipam ir problēmas."

Aleksis: "Jā, tev taisnība. Šķiet, ka viņš iekūlies nepatīkšanās ar policiju."

Izskatās, ka Filipam nav ne jausmas, kas ar viņu notiek. Viņš skaidro policistiem: "Bet es nemeloju! Kāds man to naudu iedeva. Man nebija nekādu aizdomu, ka daru ko sliktu."

Anna: "Domāju, ka mums jāiet un jānoskaidro, kas notiek. Šķiet, ka pārdevējs no elektropreču veikala jau zaudē pacietību. Varu derēt, ka viņš izsauca policiju. Domā, ka Filipu pieķēra zādzībā?"

Aleksis: "Tās nemaz neizklausās pēc Filipa. Man liekas, ka kaut kas nav kārtībā ar banknotēm. Skaties, policisti aplūko banknotes pret gaismu. Ceru, ka Filips nemēģināja iepirkties ar viltotām banknotēm. Mēģināsim aprunāties ar viņu."

Filips: "Palīdziet man! Senči mani nosītis, ja uzzinās, ka esmu saķēries ar policiju. Es nesaprotu, kas notiek. Toms Lapsa iedeva man naudu un lūdza šo to nopirkt. Es ar viņu iepazīnos internetā. Viņš ir normāls čalis. Es viņam palīdzu orientēties pilsētā, jo viņš nav vietējais."

Anna uz mirkli zaudē valodu un tad viņai izsprūk: "Filip, ko tu vispār domāji? Vai tev nešķīta dīvaini, ka pilnīgi svešs cilvēks tev vienkārši tāpat iedod naudu?"

Filips: "Nē, kāpēc gan? Es viņam izlīdzēju un viņš man par to taisījās samaksāt. Toms man iedeva trīs jaunas 20 eiro banknotes, lai nopērku viņam datorspēli. Man bija tikai jāaiznes viņam spēle un atlikums. Par to viņš man apsolīja piecus eiro."

Anna un Alekssis skaidro draugam, ka viņš ir piemulķots — banknotes noteikti ir viltotas. Plāns bijis viltīgs — viltoto banknošu vietā Toms Lapsa kā atlikumu saņemtu īstas eiro banknotes un monētas, par datorspēli nemaz nerunājot! Anna un Alekssis saprot, ka Filips iekūlies nepatīkšanās, un nolēmj viņam palīdzēt.

Ar policijas palīdzību viņi sagatavo lamasas Tōmam Lapsam, jo baidās, ka viņš varētu pierunāt arī citus jauniešus iepirkties, izmantojot viltotas banknotes. Turklāt policijai ir aizdomas, ka liela noziedzīga organizācija izmanto pusaudžus, lai laistu apgrozībā viltotas banknotes.

Kopā ar policiju Annai un Aleksim izdodas interneta čātā atrast Tōmu Lapsu, kas, laiku lieki netērējot, norunā ar viņiem tikšanos.

Kad Anna un Aleksis satiekas ar Tomu, viņš lūdz nopirkt datorspēli un iedod naudu. Taču Anna izņem no maciņa īstu banknoti un salīdzina ar Toma iedotajām.

"Šīs banknotes ir viltotas!" viņa iesaucas. Toms Lapsa saprot, ka ir pieķerts, un bēg.

Par laimi policija ir turpat tuvumā un metas pakal Tomam. Kad policisti viņu notver, Toms cenšas izrāties. Anna un Aleksis atviegloti nopūšas, kad Toms Lapsa tiek arestēts un aizvests policijas automašīnā.

Pēc šā piedzīvojuma Eiropas Centrālā banka Annai un Aleksim piešķir balvu par palīdzību Toma Lapsas notveršanā.

Anna: "Paldies, bet tā bija policija, kas aizturēja viltotājus. Mēs tikai viņus uzvedām uz pareizajām pēdām."

Aleksis: "Vairāk par visu vēlējamies palīdzēt Filipam, kurš bija kritis par upuri Toma Lapsas blēdībai. Toms par laimi nu atrodas aiz restēm."

Pēc balvas pasniegšanas Anna un Aleksis satiekas ar Filipu Eiropas Centrālās bankas rīkotajā eiro izstādē.

Filips: "Vēlreiz paldies jums! Jūs esat īsti draugi! Dzirdēju, ka Toms Lapsa visā atzinies un nelegālā naudas spiestuve, kur drukāja viltotās banknotes, ir likvidēta."

Anna: "Super! Tā tiešām ir laba ziņa! Es par šo notikumu pastāstīšu skolas Facebook lapā."

Aleksis: "Filip, tev vajadzēja būt uzmanīgākam. Internetā dažkārt sastopami cilvēki ar ļauniem nodomiem. Visi taču zina, ka nedrīkst ņemt naudu no svešiniekiem!"

Anna: "Nepārmēt nu viņam, Aleksi. Ikviens var kļūdīties."

Filips: "Jā, tā nu ir. Man nācās mācīties no savām kļūdām, ka norēķināties ar viltotām banknotēm ir pretlikumīgi un var būt bīstami!"

Izlasījusi izstādē informāciju par eiro banknotēm un monētām, Anna saka: "Skatieties! Ir taču tik vienkārši pārbaudīt eiro banknotes īstumu. Banknote tikai jāpārbauda trīs veidos – jāaptausta, jāpaskata un jāpagroza! Vispirms aptaustiet banknoti. Tāi jābūt stingrai un dažās vietās mazliet biežākai. Pēc tam pret gaismu apskatiet ūdenszīmi. Tād pagroziet banknoti, lai redzētu kustīgas gaismas efektu uz hologrammas un smaragdzaļā skaitļa."

Aleksis: "Anna, nervnā ar mums tā, it kā mēs būtu eksperti! Lūdzu, pārtulko to penteri latviešu valodā. Kā tu, turot Tōma Lapsas banknotes pret gaismu, noteici, ka tās ir viltotas?"

Anna: "Es pārbaudīju ūdenszīmi. Ieskatieties! Aplūkojot jauno eiro banknoti pret gaismu, kļūst redzama princese Eiropa."

Filips: "Kas?"

Anna: "Eiropa ir princese, kas minēta grieķu mitoloģijā. Eiropas kontinents nes viņas vārdu. Viņas portrets redzams visu jauno eiro banknošu ūdenszīmē un hologrammā. Uz jaunās 20 eiro banknotes viņa redzama arī hologrammā iestrādātajā logā ar portretu, kas ir ļoti moderns elements."

Aleksis un Filips: "Hologramma? Logs ar portretu? Nu tas jau sniedzas pāri mūsu saprašanai!"

Anna: "Vai esat pamanījuši spīdīgo, sudrabeto līniju uz banknotes? Tā ir hologramma. Paskatieties, kas notiks, kad pagrozīsiet banknoti. Nē, nepuriniet to! Groziet lēnām! Vai redzat, kā attēls mainās? Un pievērsiet uzmanību hologrammas augšējai daļai."

Pāpīra īpašības
Pāpīrs ir stingrs un dažās vietās biežāks.

Ūdenszīme
Turot banknoti pret gaismu, kļūst redzams princeses Eiropas attēls.

Smaragdzaļš skaitlis
Pagrozot banknoti, kļūst redzams kustīgas gaismas efekts.

Hologramma
Pagrozot banknoti, var redzēt, kā mainās attēli uz sudrabetās līnijas.

Logs ar portretu
Aplūkojot banknoti pret gaismu, logs hologrammas augšējā daļā kļūst caurskatāms.

Aleksis: "Tiešām! Aplūkojot pret gaismu, tā kļūst caurspīdīga. Izskatās, ka uz hologrammas ir logs, kurā redzams Eiropas portrets."

Filips: "Kā savc spīdīgo skaitli kreisajā apakšējā stūrī? Kad tu grozīji banknoti, uz tā bija redzama kustīga gaisma."

Anna: "Tās ir smaragdzaļais skaitlis. Tās ir vēl viens pretviltošanas elements, kas uzlabo eiro banknošu drošību un ir vienkārši pārbaudāms."

Filips: "Nemaz nezināju! Pēc šā mazā piedzīvojuma es noteikti daudz rūpīgāk aplūkošu eiro banknotes! Galu galā tas nemaz nav tik grūti."

SPĒLĒ SPĒLI
"EURO RUN!"

www.jaunas-eiro-banknotes.eu

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA